

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра теорії культури і філософії науки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалавр)

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 034 Культурологія
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Культурологія, Візуальне мистецтво та менеджмент культурних проектів, Урбаністичні студії
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет філософський

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету

“21” червня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філософ. наук, професор кафедри теорії культури і філософії науки Петренко Д.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету

Протокол від “ 17 ” червня 2024 року № 11

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

(підпис)

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Культурологія»

Гарант освітньо-професійної програми «Культурологія»

Ігор БІЛЕЦЬКИЙ

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проектів»

Гарант освітньо-професійної програми
«Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проектів»

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Урбаністичні студії»

Гарант освітньо-професійної програми «Урбаністичні студії»

Дмитро ЧОРНИЙ

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету

Протокол від “ 21 ” червня 2024 року № 11

Голова методичної комісії філософського факультету

Сергій ГОЛІКОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Культура другої половини ХХ-початку ХХІ століття**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань **03 – Гуманітарні науки**

спеціальність **034 - Культурологія**

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. *Мета викладання навчальної дисципліни* полягає в ознайомленні студентів із найважливішими аспектами, поняттями, концепціями культури ХХ-ХХІ століття

1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни є:*

- представити у стислому викладі проблематику теорій культури ХХ-ХХІ ст.,
- розкрити основні концептуальні схеми теоретичного осмислення культури ХХ-ХХІ ст.,
- сформувати уявлення про основні концепції і поняття культурології, а також про ключові етапи розвитку досліджень культури, їх домінантні ідеї та тенденції.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна / за вибором

Нормативна

Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4 -й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
20 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
20 год.	год.
Лабораторні заняття	

0 - год.	год.
Самостійна робота	
80 - год.	год.
Індивідуальні завдання	
0- год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- навички організації культурологічних досліджень, побудови теоретичних концепцій, формування методології аналізу об'єктів культури;
- знання з основних теоретичних напрямів, шкіл, концепцій культурології,
- знання сутнісних характеристик, етапів генези, теоретичного та концептуального поля культурології;
- вміння застосовувати концептуальні схеми культурології до дослідження культури;
- спроможність генерувати нові ідеї та теорії.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 2. Культура другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 6. Сучасне мистецтво / Contemporary art

Термін «сучасне мистецтво / contemporary art»: проблема дефініції. Поп-арт як поєднання елітарної та масової культури (Е. Ворхол, Р.Ліхтенштейн, Р. Раушенберг, Д. Хокні). Мінімалізм як реакція на абстрактне мистецтво (Д. Джад, А. Мартін, Р. Морріс). Формування нової арт-критики (К. Грінберг, Р. Краусс). Спадщина М. Дюшана та виникнення концептуального мистецтва в 1950-1960 рр. : творчість І. Клейна («Аеростатічна скульптура»), П. Манzonі («Bodies of Air»), Д. Кошута («Один і три стільці»).

Мистецький рух Флюксус (Й. Бойс, Д. Брехт, Н.Д. Пайк, Л. М. Янг, Й. Оно). К. Фрідман та «12 ідей Флюксуса»: нове розуміння мистецтва. Інсталяція як нова художня техніка, орієнтована на просторову презентацію мистецтва. Проблема презентації робіт сучасного мистецтва. Музей і арт-галерея. Революційна виставка «Коли відносини отримують форму» 1969 р. Х. Зеємана та винахід сучасного розуміння кураторства. Тіло художника як мистецький об'єкт. Хепенінг, перформанс, акціонізм: розрізнення дефініцій. Віденський акціонізм та художнє осмислення тілесності (Г. Нітш, О. Мюль, Р. Шварцкоглер). Поява відеоарта як художня реакція на медіакультуру (Н.Д. Пайк). Італійське Arte Povera проти «красивого мистецтва» (А. Буррі, П. Мандзоні, Л. Фонтана, М.Пістолетто).

Неоекспресіонізм та повернення живопису. Неоекспресіонізм як реакція на мінімалізм і концептуалізм. Образність і фігуративність в

творчості Г. Базеліца та А. Кіфера. Експресіонізм в живопису Ф. Бекона. Творчість Ж.-М. Баскія: від графіті до неоекспресіонізму. Розширення території мистецтва: виникнення стріт-арту. Вуличне мистецтво К.Харрінга. Брітарт 1990-х рр. та медіатизація сучасного мистецтва (Д.Герст, Т.Емін, брати Чепмени). Робота Д. Герста «Фізична неможливість смерті в свідомості того, що живе» як один з центральних творів брітарту 1990-х рр. Виставка «Sensation» 1997 року в Галереї Саатчі як етапне явище в історії сучасного британського мистецтва. Стратегії арт-кураторства кінця ХХ – початку ХХІ ст.: проекти Х.-У. Обріста. Сучасна концептуальна скульптура Д. Кунса. Діалог з класикою в медіаарті Б. Віоли. Сучасне українське мистецтво: нефігуративний живопис А. Криволапа та Т. Сільваші. Техніка офорту в творчості П. Макова. Трансмонументалізм Р.Мініна.

Тема 7. Театр другої половини ХХ – початку ХХІ століття

Драматичний театр у другій половині ХХ століття. Соціальна тематика в британському театрі 1950-1960-х рр.: творчість покоління «сердитих молодих людей». Постмодернізм в театрі та переосмислення класичних драматичних текстів. «Розенкранц та Гільденстерн мертві» Т.Стоппарда як деконструкція канонічного тексту В. Шекспіра. Документальний театр: новий театральний реалізм. Театральна техніка вербатім. Соціальна проблематика і чорний гумор в творчості М.Макдонаха і М. Равенхіла 1990-2000-х рр. Бродвейський театр кінця ХХ – початку ХХІ століття. Еволюція сучасного американського мюзиклу. Політкоректність, расова і гендерна емансиپація в американському театрі 2010-х рр.

Постдраматичний театр: подолання текстоцентризму. Режисер як автор в постдраматичному театрі. Витоки постдраматичного театру: «театр жорстокості» А. Арто та «епічний театр» Б. Брехта. Творчість Х. Мюллера та нове розуміння драматургії. Текст як поштовх для творчості режисера. Візуальність, аудіальність і тактильність в постдраматичному театрі (Х-Т.Леман). Театр художника Р. Вілсона: світло, кольори, знаки, предмети і фігури. Перформативний поворот в театрі (Е. Фішер-Ліхте). Тілесність в постдраматичному театрі. Нове розуміння актора. Актор як перформер. Театр і перформанс в роботах Р. Кастелуччі 2000-2010-х рр. Театр і мистецтво інсталяції в «театрі речей» Х. Гьобельса. Театр і містерія: «Гора Олімп» Я. Фабра. Постдраматичне переосмислення античного театру в творчості Т. Терзопулоса. Театр і сучасний танок в творчості П. Бауш. Театральна вистава як соціальна терапія в роботах К. Варліковського. Український постдраматичний театр А. Жолдака. «Харківський період» в творчості А. Жолдака. Театральні експерименти в творчості В. Троїцького. Нова українська опера.

Тема 8. Кінематограф другої половини ХХ – початку ХХІ століття

Розвиток кінематографу у культурі другої половини ХХ ст.: загальні тенденції. Кінематограф авторський і масовий. Італійський неorealізм як

визначне явище повоєнного кінематографу (Р. Росселіні, В. де Сіка, Л.Вісконті). Режисер як автор. Виникнення авторського кінематографу. Кінематограф Ф. Фелліні: карнавальність і образ-спогад. «8 1/5» Фелліні як квінтесенція авторського кіно. Кінематограф відчуження М. Антоніоні. Трансгресія і притча в фільмах П.-П. Пазоліні. Кінематограф І. Бергмана і традиції шведського театру. Cinéma vérité Ж. Руша: фільм як соціологічне дослідження. Французька «нова хвиля» і оновлення кіномови (Ж.-Л. Годар, Ф. Трюффо, А. Рене, Ж. Ріветт, Е. Ромер). Концепція політичного кіно Ж.-Л. Годара. Кінематограф «відлиги» як радянська «нова хвиля» (А.Тарковський, Г. Данелія, М. Хуциєв, Т. Абуладзе). Авторський стиль кінематографу А. Тарковського. Українське авторське поетичне кіно 1960-1970-х рр. (С. Параджанов, Ю. Іллєнко, Л. Осика). Нова хвиля у польському, чехословацькому та югославському кіно 1960-1980-х рр.

Криза класичного Голлівуду в кінці 1960-х рр. Новий Голлівуд як американська реакція на французьку «нову хвилю». Новий Голлівуд і революція в американському кіновиробництві кінця 1960-х – першої половині 1970-х рр. (Д. Гоппер, Ф.-Ф. Коппола, М. Скорсезе, П.Богданович, Т. Малік, Х. Ешбі та ін.). «Щелепи» С. Спілберга і «Зоряні війни» Д. Лукаса та винахід сучасного блокбастера. Кінець Нового Голлівуду і початок Ери блокбастерів. Еволюція блокбастеру: від авторського блокбастеру С.Спілберга до «Матриці» Л. та Л. Вачовські. Культура коміксів у блокбастерах ХХІ століття. Світи Marvell та DC в кінематографі. «Джокер» Т. Філліпса та визнання художньої цінності кінокоміксів.

Візуальний стиль необароко в кінематографі 1980-1990-х рр. (П.Грінуей, Д. Джармен, Л. Бессон, Л. Каракс). Постмодернізм в кінематографі другої половини 1980 -1990-х рр. Поєднання авторського стилю і стереотипів жанрового масового кіно в фільмах К. Таrantіно, Д. та І. Коенів. Деконструкція жанрового кіно в постмодерністських фільмах Д.Лінча і Д. Джармуша. Авторський стиль Л. фон Трієра і пошуки нової кіномови в кінематографі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Новий реалізм у кінематографі початку ХХІ ст: нове румунське кіно (К. Пую, К. Мунджіу, Р. Жуде) та Берлінська школа (К. Петцольд, А. Шанелек). Італійський кінематограф початку ХХІ століття (П. Соррентіно, М. Гарроне, А.Рорвахер). Феномен авторського серіалу у візуальній культурі ХХІ ст.

Тема 9. Цифрова культура

Цифрова революція в культурі кінця ХХ – початку ХХІ століття. «Нові медіа» і зміна моделей культурної комунікації (Інтернет, інтерактивне телебачення, мобільні телекомунікації, медіа-конвергенція тощо.). Простір і час у цифровій культурі. Віртуальна реальність і зміщення меж реального/уявного. Феномен постправди у світі цифрової культури. Культура кіберпанку і посткіберпанку. Культура «розумного» міста і цифрова утопія. Майбутнє цифрової міської культури: «місто бітів» У.Д.Мітчелла. Цифрові технології в архітектурі: параметрична архітектура. Еволюція сучасної архітектури: від деконструктивізму до параметризму (З.Хадід, П. Шумахер).

Розвиток дизайну під впливом цифрових технологій. Мистецтво плакату в соціальних мережах. Тенденції в культурі цифрового дизайну 2010-х рр.: флет-дизайн і глітч. Вплив цифрових технологій на фешн-культуру. Феномен digital culture. Цифрова мода майбутнього в фешн-проектах А. ван Херпен.

Аналоговий та цифровий образ. Цифрові технології і нові можливості для аудіовізуального мистецтва. Криза репрезентації кіномистецтва: від кінотеатру до смартфону, від бачення до торкання. Цифрові технології та революція у виробництві аудіовізуального контенту. Цифрові технології при створенні спецефектів у кінематографі кінця ХХ – початку ХХІ ст. («Аватар» Д. Кемерона, фільми Л. та Л. Вачовські). Стрімінгові сервіси Netflix, Amazon, Apple та нові стратегії продюсування аудіовізуального контенту. Розвиток цифрової анімації з кінця ХХ по початок ХХІ ст. Етапні роботи студії цифрової анімації Pixar («Історія іграшок», «Пригоди Фліка», «Корпорація монстрів»). Анімаційний цифровий фільм «Остання фантазія» студії «Square pictures» та перше використання фотoreалістичних образів людей. Розвиток цифрової фотографії. Цифровий образ у повсякденній культурі сучасної людини. Феномен селфі. Творчість А. Гурскі та нові можливості для цифрової художньої фотографії. Сучасна концептуальна цифрова фотографія.

Феномен комп’ютерних ігор. Авторська стилістика дизайнера комп’ютерних ігор Х. Кодзіми. Статус комп’ютерних ігор в сучасній культурі: від розваги до мистецтва. Цифрові технології в сучасному мистецтві. Нові можливості для розвитку відеоарта в цифровій культурі. Цифрові перформанси Б. Віоли та П. Грінуя. Віртуальна реальність та аугментована реальність. Мистецтво AR та нове осмислення простору. AR-технології в новому екологічному мистецтві Н. Кехіл, імерсивному мистецтві Т. Тіль, поетиці свідоцтва Д.К. Фрімана. Технології змішаної реальності (MR) та нові можливості для аудіовізуального мистецтва.

3. Структура навчальної дисципліни

<i>Культура другої половини ХХ – початку ХХІ ст.</i>						
Тема 1. Сучасне мистецтво / Contemporary art	30	5	5			20
Тема 2. Театр другої половини ХХ – початку ХХІ століття	30	5	5			20
Тема 3. Кінематограф другої половини ХХ – початку ХХІ століття	30	5	5			20
Тема 4. Цифрова культура	30	5	5			20

Усього	120	20	20			80
--------	-----	----	----	--	--	----

4.

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасне мистецтво / Contemporary art	2
2	Театр другої половини ХХ століття	2
3	Театр початку ХХІ століття	2
4	Кінематограф другої половини ХХ століття	2
5	Кінематограф початку ХХІ століття	2
6	Цифрова і аналогова культура: еволюція медіа	2
7	Ціфрова аудіовізуальна культура початку ХХІ ст.	2
8	Українська культура: національна своєрідність і світовий контекст	4
Разом		20

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання першоджерел та наукової літератури	50
2	Написання есе на завдану тему	30
Разом		86

**6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання
з курсу «Культура другої половини ХХ-початку ХХІ століття» не
передбачається**

**Питання до контрольної роботи з курсу «Культура другої
половини ХХ-ХХІ століття»**

1. Історія поняття «культура»: від слова до концепту.

2. Проблема дефініцій поняття «культура».
3. Культура як предмет теоретичної рефлексії.
4. Опозиція «культура/природа» як культурологічна проблема.
5. Науки про природу і науки про культуру в філософії неокантіанців.
6. Культура і ритуалізація в концепції Р.Жирара.
7. Психоаналітичні інтерпретації опозиції культура/природа.
8. Природа і культура в структурній антропології К.Леві-Строса.
9. Деконструкція опозиції культура/природа в філософії Ж.Дерріда.
10. Подолання протиставлення культура/природа в машинній теорії Ж.Дельзоза і Ф.Гватарі.
11. Дослідження «по той бік культури і природи» Ф.Дескола.
12. Природа і культура в контексті досліджень акторно-мережевої теорії Б.Латура.

7. Методи контролю

Поточний контроль

- Оцінка знань студентів за контрольними програмними питаннями поточної та попередніх тем.
- Оцінка за виконання практичних завдань
- Експрес-тестування за ключовими аспектами тем курсу.

Підсумковий контроль (екзамен)

Перевірка розуміння студентами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Екзамен	Сума	
Відві-дування		Розділ 1				Розділ 2				Контроль-на робота	Індивідуальне завдання	Разом		
L	C	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
5	5	4	4	4	4	4	4	4	2	20	-	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

8. Рекомендована література

11. Рекомендована література

Базова література

1. Emmison M. J., Smith Ph. D. Researching the Visual : Images, Objects, Contexts and Interactions in Social and Cultural Inquiry / Michael J. Emmison, Philip D. Smith. — Thousand Oaks, CA ; London ; New Delhi : Sage Publications, 2000. — 256 p. — (Introducing Qualitative Methods series).
2. Handbook of Visual Communication : Theory, Methods and Media / [ed. by Kenneth L. Smith, Sandra Moriarty, Gretchen Barbatsis, Keith Kenney]. — Mahwah, NJ ; London : Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 2005. — 601 p.

3. Mirzoeff N. An Introduction to Visual Culture / Nicholas Mirzoeff. — 2nd ed. — London ; New York : Routledge, 2009. — 352 p.

Основна література

4. Бодрі Ж.-Л. Ідеологічні ефекти базисного кінематографічного апарату / Жан-Луї Бодрі ; [пер. з фр.] // Кіно-Театр. — 2004. — № 5. — С. 19—24.
5. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляції / Жан Бодріяр ; [пер. з фр. В. Ховхун]. — К. : Основи, 2004. — 230 с.
6. Джеймісон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / Фредрик Джеймісон ; [пер. з англ. П. Дениска]. — К. : Курс, 2008. — С. 22—76.
7. Кебуладзе В. І. Феноменологія : навч. посібник / Вахтанг Кебуладзе. — К. : ТОВ «ППС–2002», 2005. — 118 с.
8. Adams P. The Emptiness of the Image : Psychoanalysis and Sexual Differences / Parveen Adams. — London ; New York : Routledge, 1996. — 173 p.
9. Badiou A. Handbook of Inaesthetics / Alain Badiou ; [transl. from French by Alberto Toscano]. — Stanford, CA : Stanford University Press, 2005. — P. 1—16, 72—77. — (Meridian : Crossing Aesthetics).
10. Bal M. Seeing Signs : The use of Semiotics for the Understanding of Visual Art / Mieke Bal // The Subjects of Art History : Historical Objects in Contemporary Perspective / [ed. by Mark A. Cheetham, Michael Ann Holly, Keith Moxey]. — Cambridge ; New York ; Melbourne : Cambridge University Press, 1998. — P. 74—93. — (Cambridge New Art History & Criticism).
11. Berger J. Ways of Seeing / John Berger ; [in association with Sven Blomberg, Chris Fox, Michael Dibb, Richard Hollis]. — London : Penguin Classics, 2008. — 176 p. — (Penguin Modern Classics).
12. Bordwell D. Narration in the Fiction Film / David Bordwell. — Madison : University of Wisconsin Press, 1985. — 384 p.
13. Carroll J. M. A Program for Cinema Theory / John M. Carroll // Journal of Aesthetics and Art Criticism. — 1977. — No. 35 (3). — P. 337—357.
14. Derrida J., Steigler B. Echographies of Television / Jacques Derrida, Bernard Steigler ; [trans. from French by Jennifer Bajorek]. — Cambridge, UK : Polity, 2002. — 184 p.
15. Didi-Huberman G. Confronting Images : Questioning the Ends of a Certain History of Art / Georges Didi-Huberman ; [transl. from French by John Goodman]. — University Park, PA : Pennsylvania State University Press, 2009. — 336 p.
16. Dikovitskaya M. Visual Culture : The Study of the Visual after the Cultural Turn / Margaret Dikovitskaya. — Cambridge, MA : The MIT Press, 2006. — 326 p.

17. Doane M. A. *The Desire to Desire : The Woman's Film of the 1940s / Mary Ann Doane.* — Bloomington : Indiana University Press, 1987. — 224 p. — (Theories of Representation and Difference).
18. Williams R. *Television : Technology and Cultural Form / Raymond Williams.* — London ; New York : Routledge, 2003. — 192 p. — (Routledge Classics).
19. Williams R., Newton J. *Visual Communication : Integrating Media, Art, and Science / Rick Williams, Julianne Newton.* — London ; New York : Lawrence Erlbaum, 2007. — 472 p. — (Routledge Communication Series).

12. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Centre for Visual and Cultural Studies (CVCS), Scotland, Edinburgh:
<http://www.eca.ac.uk/index.php?id=691>
2. Interfaces: Studies in Visual Culture book series:
<http://www.upne.com/series/IVSS.html>
3. Journal of Vision: An online, open access journal of vision science:
<http://www.journalofvision.org/>
4. News and Resources for Visual Anthropology:
<http://www.visualanthropology.net/>
5. Society for Visual Anthropology:
<http://societyforvisualanthropology.org/>
6. The Journal of Visual Culture:
<http://www.journalofvisualculture.org/>

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З КУРСУ «Вступ до культурології»

№	Форми навчальної діяльності	Кількість балів	Термін	Примітки
1	Відвідування лекцій	5	постійно	
2	Відвідування семінарських занять	5	постійно	
3	Участь у семінарських заняттях	30	постійно	
4	Виконання контрольної роботи	20		
	Підсумковий контроль (екзаменаційна робота)	40		
	В С Ъ О Г О	100		
	Додаткові бали (бонуси): Участь в конференціях, круглих столах Виступ на конференції за наявності друкованої програми Публікація тез доповіді або наукової статті	5 10 15		

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ.

1. Відвідування лекцій:

5 балів: студент відвідав 90 - 100 % лекційних занять;

4 бали: студент відвідав 66 - 89 % лекційних занять;

3 бали: студент відвідав 41 – 65 % лекційних занять;

2 бали: студент відвідав 21 - 40% лекційних занять;

1 бал: студент відвідав 1- 20 % лекційних занять;

0 балів: студент не відвідував лекційні заняття

2. Відвідування семінарських занять:

5 балів: студент відвідав 90 - 100 % семінарських занять;

4 бали: студент відвідав 66 - 89 % семінарських занять;

3 бали: студент відвідав 41 – 65 % семінарських занять;

2 бали: студент відвідав 21 - 40% семінарських занять;

1 бал: студент відвідав 1- 20 % семінарських занять;

0 балів: студент не відвідував семінарські заняття

3. Участь у семінарських заняттях (максимум 30 балів за 6 виступів):

Виступ з доповіддю

5 балів:

- виступ студента побудовано послідовно, системно, логічно;
- питання висвітлено всебічно та з урахуванням різних точок зору;
- під час виступів студент виявив глибоке знання змісту питання, вільно оперування культурологічними термінами;
- відповіді повністю репрезентують додаткові питання, опираючись на вітчизняну та іноземну фахову літературу;

4 бали:

- виступ студента побудовано в цілому послідовно та логічно;
- питання висвітлено всебічно та у співставленні з основними точками зору;
- під час виступів студент виявив в цілому знання змісту питання, вільне оперування культурологічними термінами;
- відповіді достатньо репрезентують додаткові питання, опираючись на вітчизняну та іноземну фахову літературу;

3 бали:

- виступ студента побудовано в цілому послідовно;
- питання достатньо висвітлено та у співставленні з окремими точками зору;

- під час виступів студент виявив певне знання змісту питання, оперування культурологічними термінами;
- відповіді на додаткові питання не є повними, посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу не завжди точні, мають похибки;

2 бали:

- виступ студента побудовано не завжди послідовно;
- питання достатньо висвітлено, проте відсутнє співставлення різних точками зору;
- під час виступів студент виявив фрагментарне знання змісту питання, оперування культурологічними термінами викликало труднощі;
- відповіді на додаткові питання потребують уточнення, конкретизації, посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу майже відсутні;

1 бал:

- виступ студента побудовано здебільшого стихійно;
- питання недостатньо висвітлено, відсутнє співставлення різних точками зору;
- під час виступів студент виявив роздуми про зміст питання, оперування культурологічними термінами викликало значні труднощі;
- відповіді розплівчаті та виходять за межі додаткових питання, посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;

0 балів: студент не підготував та не виступив з доповідями.

4. ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.

Студент має виконати контрольну роботу з теорії культури, яка передбачена навчальним планом підготовки фахівців. Орієнтована тематика контрольних робіт подана в НМК. Контрольна робота має складатися з вступу, основної частини та висновків та містити список використаної літератури.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ:

20 – 17 балів:

- студент всебічно обґрунтував актуальність теми роботи, чітко визначив мету та задачі, методологічну базу;
- студент продемонстрував глибоке знання змісту обраної теми, вільне оперування культурологічними категоріями, провів глибокий культурологічний аналіз відповідних питань;
- глибоко і всебічно висвітлені знання з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел, додаткових матеріалів та відповідної літератури;

- здійснено аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики, представлено самостійне та обґрунтоване бачення її сутності як творче переосмислення набутих знань;
- текст роботи викладено лаконічно, чітко, логічно та послідовно з формулюванням власних висновків;
- роботу написано грамотно, оформлено відповідно до вимог та демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

16– 13 балів:

- студент достатньо обґрунтував актуальність теми роботи, чітко визначив мету та задачі, методологічну базу;
- студент продемонстрував знання змісту обраної теми, оперування культурологічними категоріями, провів культурологічний аналіз відповідних питань;
- в цілому висвітлені знання з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та відповідної літератури, проте допущені незначні помилки та окремі неточності у формулюваннях;
- здійснено аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики, представлено самостійне бачення її сутності;
- текст роботи викладено послідовно, проте допущені певні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки не завжди обґрунтовані;
- роботу написано грамотно з використанням культурологічної фахової лексики, оформлено в цілому відповідно до вимог.

12– 9 балів:

- студент надав певне обґрунтування актуальності теми роботи, визначив мету та задачі, методологічну базу;
- студент продемонстрував певне знання змісту обраної теми, виклавши основні її положення;
- висвітлені знання з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури є фрагментарними та не завжди точними;
- здійснено поверхневий аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
- текст роботи викладено недостатньо послідовно, допущені певні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- робота, в цілому, написано грамотно, проте допущені помилки щодо її оформлення.

8– 5 балів:

- актуальність теми недостатньо висвітлено, мета та задачі не мають чітких формулювань;
- студент продемонстрував роздуми з обраної теми, відсутність знань основних філософських категорій;
- текст роботи містить певні уявлення з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та відповідної літератури;
- посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу майже відсутні;
- відсутній аналіз різних точок зору щодо обраної проблематики;
- текст роботи викладено фрагментарно, допущені значні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- роботу написано з помилками та значними порушеннями щодо її оформлення.

4– 1 бал:

- студент надав спробу обґрунтування актуальності теми роботи, мета та задачі дослідження не визначені;
- студент продемонстрував відсутність знань з обраної проблеми;
- робота містить певні уявлення з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури;
- посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;
- відсутній аналіз різних точок зору щодо обраної проблематики;
- текст роботи викладено фрагментарно, допущені значні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- роботу написано з багатьма помилками та значними порушеннями щодо її оформлення.

0 балів: робота відсутня

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо він набере за результатами поточного контролю не менше 35 балів.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Підсумкова робота складається з двох питань, які мають на меті перевірити рівень знань студентів з дисципліни «Вступ до культурології». Відповіді студента на кожне питання максимально оцінюються 20 балами.

**КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
20 – 16 балів:**

- студент продемонстрував глибоке знання змісту екзаменаційного питання, вільне оперування філософськими категоріями, провів глибокий культурологічний аналіз означеної проблеми;
- глибоко і всебічно висвітлені знання з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури;
- відповідь повністю репрезентує певну культурологічну проблему, опираючись на вітчизняну та іноземну фахову літературу;
- здійснено аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики, представлено самостійне та обґрунтоване бачення її сутності як творче переосмислення набутих знань;
- відповідь побудована лаконічно, чітко, логічно та послідовно з формулюванням власних висновків;
- відповідь містить співставлення різних підходів до вирішення певної проблеми, критичний їх аналіз;
- відповідь написана грамотно та демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

15– 12 балів:

- студент продемонстрував знання змісту екзаменаційного питання, оперування основними культурологічними категоріями, аргументовано виклав означену проблему;
- в цілому висвітлено знання з теорія культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури, проте допущені незначні помилки та окремі неточності у формулюваннях;
- відповідь репрезентує певну культурологічну проблему, але посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу не є достатніми;
- здійснено аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики, представлено самостійне бачення її сутності;
- відповідь побудована лаконічно та послідовно, проте допущені певні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки не завжди обґрунтовані;
- відповідь містить співставлення різних підходів до вирішення певної проблеми;
- відповідь написана грамотно з використанням культурологічної фахової лексики.

11– 8 балів:

- студент продемонстрував певне знання змісту екзаменаційного питання, виклавши основні положення означеної проблеми;
- висвітлені знання з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури є фрагментарними та не завжди точними;
- відповідь побудована навколо певної культурологічної проблеми, але посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу майже відсутні;

- здійснено поверхневий аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
- відповідь є недостатньо послідовною, допущені певні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- відповідь, в цілому, написана грамотно.

7– 5 балів:

- студент продемонстрував роздуми з екзаменаційного питання, відсутність знань основних культурологічних категорій;
- відповідь містить певні уявлення з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури;
- посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;
- відсутній аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
- відповідь є фрагментарною, допущені значні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- відповідь написана з помилками.

4– 1 балів:

- студент продемонстрував відсутність знань з екзаменаційного питання;
- відповідь містить певні уявлення з теорії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури;
- посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;
- відсутній аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
- відповідь є фрагментарною, відсутні логіка викладу матеріалу та власні висновки;
- відповідь написана з багатьма помилками.

0 балів: відповідь відсутня

